

Nitophyllum stellatocorticatum

Stippeltjeswier

© Ingrid Jonckheere

Lector
Ingrid Jonckheere

Wetenschappelijke naam

Nitophyllum stellatocorticatum Okamura, 1932 ^[1]

Het Stippeltjeswier *Nitophyllum stellatocorticatum* is een roodwier dat zijn oorsprong kent in de **noordwestelijke Stille Oceaan**, nabij Japan en Korea. De soort werd allicht via **transport van schelpdieren** voor aquacultuurdoeleinden in West-Europa geïntroduceerd. Op basis van de huidige observaties lijkt het voorkomen van deze soort zich op heden nog te beperken tot het Nederlands Deltagebied (sinds 2006), de Franse Middellandse Zeekust (sinds 2003) en de Oostendse Spuiikom in België (sinds **2023**). De soort komt voor in stilstaand water in de laag litorale en sublitorale zone, maar er is weinig bekend over de fysicochemische tolerantie van deze soort.

Oorspronkelijke verspreiding

Dit roodwier komt oorspronkelijk voor in het noordwestelijk deel van de Stille Oceaan (Japan, Korea) ^[2].

Eerste waarneming in België

Op 9 juli 2023 werd het Stippeltjeswier voor het eerst aangetroffen in de Oostendse Spuikom, in grote plakken op de pontons ^[3].

Verspreiding in België

In België werd dit roodwier tot op heden enkel in de Oostendse Spuikom aangetroffen ^[3].

Verspreiding in onze buurlanden

Het Stippeltjeswier werd in Nederland voor de eerste maal aangetroffen in 2006, in de Oosterschelde ^[4]. Tot op vandaag lijkt de verspreiding zich hoofdzakelijk te beperken tot de Oosterschelde en het Grevelingenmeer, waar dit roodwier sinds 2022 steeds meer wordt gezien ^[3-5]. In het westelijk deel van het Middellandse Zeegebied werd het Stippeltjeswier in de zomer van 2003 aangetroffen in de Thau lagune nabij Montpellier (Frankrijk) ^[6,7], een lagune waar de Japanse oester geïmporteerd werd voor kweekactiviteiten ^[6]. In het uiterst westelijke deel van de Middellandse Zee wordt de soort als gevestigd beschouwd ^[7].

Wijze van introductie

Deze soort werd vermoedelijk in nieuwe gebieden geïntroduceerd (zowel primair als secundair) via het transport van schelpdieren voor aquacultuurdoeleinden ^[3,6], al kan ook de aangroei op scheepsrompen als potentiële introductievector niet uitgesloten worden ^[3].

Factoren waardoor deze soort zo succesrijk is in onze contreien

Het Stippeltjeswier komt voor in stilstaand water in de laag litorale en sublitorale zone ^[3,4]. Er is weinig absolute informatie gekend over de tolerantielimieten van deze soort tegenover fysicochemische variabelen.

Factoren die de verspreiding beïnvloeden

Geen informatie beschikbaar.

(Potentiële) effecten en maatregelen

Er zijn geen effecten of maatregelen gekend die verband houden met het voorkomen van het Stippeltjeswier.

Specifieke kenmerken

Stippeltjeswier kan tot 30 cm lang worden en voelt dun en zeer zacht aan. Dit roodwier is doorzichtig en lichtrood tot roze van kleur. De bladeren zijn één cellaag dik, hebben geen nerven en kunnen zowel tamelijk regelmatig dichotoom als onregelmatig vertakt zijn. Het kreeg de naam Stippeltjeswier omdat bij fertiele exemplaren de voortplantingsorganen als Stippeltjes op de bladeren verspreid liggen ^[2]. Bij de exemplaren die in de Spuikom werden aangetroffen ontbraken de Stippeltjes ^[3]. Zo kunnen niet-feriele exemplaren verward worden met andere bladvormige roodwieren, waardoor een microscoop nodig is om ze met zekerheid te kunnen determineren ^[4].

Referenties

- [1] World Register of Marine Species (WoRMS) (2024). *Nitophyllum stellatocorticatum* Okamura, 1932. <https://marinespecies.org/aphia.php?p=taxdetails&id=652187> (2024-10-18).
- [2] Van der Loos, L.; Karremans, M.; Perk, F. (2021). Veldgids Zeewieren. KNNV Uitgeverij: Zeist. ISBN 978 90 5011 8019. 302 pp. [<https://www.vliz.be/nl/imis?module=ref&refid=336668>]
- [3] Jonckheere, I.; Kerckhof, F. (2024). Waarnemingen gedaan tijdens de SWG-excursie naar de Spuikom van Oostende op 9 juli 2023 met vondsten van verschillende nieuwe geïntroduceerde soorten voor de Belgische fauna. De Strandvlo 44(2): 33-41. [<https://www.vliz.be/nl/imis?module=ref&refid=394050>]
- [4] ANEMOON Verspreidingsatlas Wieren. *Nitophyllum stellato-corticatum* Okamura, 1932. <https://www.verspreidingsatlas.nl/S372437> (2024-03-26).
- [5] GBIF. *Nitophyllum stellato-corticatum* Okamura, 1932. https://www.gbif.org/occurrence/map?taxon_key=2662093 (2024-03-26).
- [6] Mineur, F.; Belsher, Th.; Johnson, M.P.; Maggs, C.A.; Verlaque, M. (2007). Experimental assessment of oyster transfers as a vector for macroalgal introductions. Biol. Conserv. 137(2): 237-247. [<https://www.vliz.be/en/imis?module=ref&refid=393682>]
- [7] Zenetos, A.; Gofas, S.; Verlaque, M.; Cinar, M.E.; García Raso, J.E.; Bianchi, C.N.; Morri, C.; Azzurro, E.; Bilecenoglu, M.; Frogia, C.; Siokou, I.; Violanti, D.; Sfriso, A.; San Martín, G.; Giangrande, A.; Katagan, T.; Ballesteros, E.; Ramos Esplá, A.A.; Mastrototaro, F.; Ocaña, O.; Zingone, A.; Gambi, M.C.; Streftaris, N. (2010). Alien species in the Mediterranean Sea by 2010. A contribution to the application of European Union's Marine Strategy Framework Directive (MSFD). Part I. Spatial distribution. Mediter. Mar. Sci. 11(2): 381-493. [<https://www.vliz.be/nl/imis?module=ref&refid=287592>]